

Instrukcja dotycząca zabezpieczenia piór do badań molekularnych

Ważnym elementem prac nad zrozumieniem skali i mechanizmów hybrydyzacji dzięciołów białoszyich i dużych są badania molekularne pozwalające na dokładne przypisanie ptaków do gatunku lub określenie osobników jako mieszańcowych.

Do tego celu konieczne jest pozyskanie materiałów biologicznych i wcale nie muszą to być próby pozyskane metodami inwazyjnymi, które mogłyby wywoływać dyskomfort ptaków lub wymagające pozyskania tkanek przyżyciowo.

Dobrym źródłem materiału genetycznego są na ogół pióra, o ile są pozyskane w odpowiedni sposób, a następnie poprawnie przechowywane i opisane.

Materiał genetyczny z pióra pozyskiwany jest z dudki, gdzie zachowuje się skrzep krwi powstały w trakcie tworzenia pióra, a także w przypadku piór wyrwanych pozostają resztki zasuszonego nabłonka.

Pióra mogą pochodzić z różnych źródeł:

- i) znalezione w terenie (ale wtedy na ogół niemożliwe jest określenie z którego gatunku dzięcioła pochodziły biorąc pod uwagę jego fenotyp, niemniej będzie to możliwe genetycznie, nie nadają się do tego pióra z odgryzionymi dudką!),
- ii) pozyskane z martwych ptaków np. znalezionych w terenie (dzięcioły giną np. w efekcie kolizji z ekranami, oknami, ale także ze starości, drapieżnictwa, chorób),
- iii) pozyskane z ptaków łapanych do celów obrączkowania,
- iv) pozyskane z ptaków leczonych w azylach i u weterynarzy.

Istotne jest aby znalezione lub pozyskane pióro zostało poddane następującej procedurze celem zabezpieczenia do dalszych badań genetycznych:

- 1) musi być suche (jeżeli jest wilgotne należy je wysuszyć w temp. pokojowej np. pozostawione na bibule i przykryte);
- 2) musi być zabezpieczone w miejscu ciemnym i zimnym (najlepiej nadaje się do tego woreczek strunowy w którym pióro jest włożone w bibułę lub papier, a taką „próbkę” należy przechować w lodówce lub zamrażarce)
- 3) musi być opisane tj. wraz z piórem należy dostarczyć kartkę z informacją o osobie, która zebrała pióro, datą, miejscem znalezienia i identyfikacją osobnika o ile to możliwe (gatunek, wiek, płeć).

Tak zabezpieczone pióra mogą być długo przechowywane.

Zebrane próby (pojedynczo lub zbiorczo) proszę przesyłać na adres:

Łukasz Kajtoch

Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt Polskiej Akademii Nauk

ul. Sławkowska 17, 31-016, Kraków

Jeżeli znalazłeś martwego ptaka i istnieje możliwość przekazania całego okazu do Działu Zbiorów ISEZ PAN skontaktuj się mailowo:

[lukasz.kajtoch \[@ \] gmail.com](mailto:lukasz.kajtoch@gmail.com)

Etykieta do prób:

Znalazca		Gatunek	
Data		Płeć	
Miejsce		Wiek	
Metoda pozyskania		Uwagi	

